Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

Серлло

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газета арахйолу 1923 шера дуьйна ◆ ШОАТТА, 9 ОКТЯБРЬ, 1982 ШУ. ◆ № 121 (6687). ◆ Мах 3 кап.

Цкъайтталагlча питилетка шолгlа шера шоаш хьалхедаь плат цхьникха хlама да дойташ шиш ханнехьа чудаpa деррига шоай низаш оарнатlдеьха кхаша къахьегаш боахк Надтеречни района «Калаусский» совхоза механизатораш. Царна юкъе къаьстта хьинар айдешна болх беш ва механизатор Дакалов Суламбик. Цо да дIадатийташ цо шиш балха норма диика тIехьоашам ца ер.

СУРТАШ ТIА 1 Комбайнер С Дакалов. 2 «Калаусский» совхоза кхай тIара хьажкIаш тузаш воала шиш комбайнаца комбайнер Дакалов Суламбик.

В. ЕЛИЗАРОВА суртш

ДОТТАГIЛЕН СИЙЛАХЬ-БОККХА Н И З

Доккха цIей даь, дегаш гIоадаьна дездир вай республика къахьегамхоша шоай къаман цIей — Нохч-ГIалгIайчен автономе 60 шуи нохчийи гIалгIайи шоай лоlамагlа Россена юкъебаха 200 шуи дизара юбилейш. Вайна цхьана цIей дездеш хилар лоалаха ухкача, вежарашка нолча республикашкара, краяшкара, областашкара. Венгерски Халкъа Республика Комаромски областера баьхка хьаьший Нохчийи гIалгIайи халкъий вахарера белгала дола денош дездир деррига советски халкъа цIей — СССР хьаль 60 шу дизара гарга кхоачача хана, цу исторически юбилейна накъа долхаш чакхйоахача мероприятешца айхха дийзар.

ЧIоагlа дегаш айденна тIайнцар Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша КПСС Центральни Комитето, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето дайтача моаршала тIара дешаш. Ленински къаман политика леррагlа чакхйоахача Коммунистически парте кулгалдеш, шийна болча автонна а доалаш эрсий халкъо, вай Даьхен деррига халкъаша хадданза новкъостал а деш, Нохч-ГIалгIай АССР дикиа толамаш даьхад социально-экономически дегlайоагlача.

Советски Iаьдала шерашка йовлартйоацаш эргаьнная Нохч-ГIалгIайче. Хьалъяьи керда городаши юрташи, йоккхий промышленни предприятеш, айбей наб юрта боахам, лакхъенная культура, наьха сакхетам.

Ииъ орден я республика байракха тIа лепаш. Цар тешал ду социализми коммунизми хьалъеш Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхошта доккхий хlамаш карагlдаьнна хилара. Цу цхьан хана цар хьагойт нохчийи гIалгIайи къамаш сийлахь-воккхача Ленина. Октябрьски революце идеишта, халкъий доттагlала тешаме болга, республика къахьегамхоша Коммунистически парте чурен арахьарен политика lалашате чIоагlа хьаллоаваш йолга.

Вай мохк дегlабара хlандара ханюкъ белгала я хьалха бlарга ца дайнача тайпара нежарашха йолча республикаша шоаьла вlаши ладеча гlулакха ша общественни производство дегlайоалаяра яь ца lеш советски халкъа духовни рузкъана а lалашате йоккха воздействи еш хиларца. «Вай мехка, — белгалду новкъоста Л. И. Брежнева, — хьа а хиннад чIоагl а деннад, моллагlча къамах бале а классови хьашташи де лераlараши юкъара хилара вlашагlтехача къахьегама наьха сийлахь-доккха вошал, хьахиннай вай ала бокъо а йолаш халкъий ленински доттагlал оалаш йола, исторе хиланза йола отношенеш. Из доттагlал, новкъостий, — мах баь вергвоаца вай рузкъа. Хlара советски сага дега эггара лоархlамегlа а эггара дезагlа а дола социализма карагlдаьннар».

Нохч-ГIалгIайчене белаж белажагlа а теха нежарий санна бахаш а болх беш а ба нохчий, эрсий, гIалгIай, украинцаш, дагестанцаш, кlирий, татараш, эрмалой, кхыча къамех бола нах. ЦаI йолча къамий коллективашка цар хьакхолл материальни а, духовни а рузкъаш, хlаьта цхьатарра бокъо а йолаш царех пайда а эц. Цудухьа цхьаькха а кlииле йолаш дац империализма идеологашен даьхе ехна а ехка дlабахачари къамий дош къоастадари вай мехко душ болча хьоккхама лоархlам боабе, халкъа юкъе хьахиннача вошален доттагlалени, цар вlаши цхьана ладеча гlулакхий сий доаде гlерташ ладер. Из вlаший а цхьаинена а дулургдац!

Республика партийни организацеша чIоагlа лоархlам бу наха патриотически кхетам балара халкъий доттагlал чIоагlдара. Цуна цхьана къахьегамкой эггара хьалха кагирхой, санхетам чу советски патриотизма социалистически интернационализма. Советий Мехках доаккхал дира. Даьхе социализма карагlдаьнкараш дораде дlаотта ниичa хилара уйла чуйоассар вай идеологически балха тIа керттера гlулакх да хlама а.

Советски халкъо хlама хьакхоллаш хlара денна беча lалашате боинхача балхо дунеа масалаш лу наьха патриотически уйла ийс а чIоагlъе а. Цуна цхьана наьа кхетам луча боинха лоархlам болаш да Советски пачхьалкхена хьабена сий дола исторически никъ бовзар. Историена юкъедалача вай тур волча гlулакхий сий дар хlара патриотех дlакъаста йиш йолаш да.

КПСС XXVI съезда вай мехка коммунизм хьалъяра керда наькъаш хьадиллиа. Укх питилетке lалашате доккхий декхараш латт Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхошта хьалхашка. Республика тIагlертта беш ба Кхачан программа кхоачашьяра тIабераьба организаторски политически болх. Укх шерре а тlехь кодини дезаш да из чакхйоахача вай лоацаш дола декъа.

[illegible] Нохч-ГIалгIайчен юбилейн. Цар [illegible] Коммунистически парте идеишта вай кутlахьа хилар социалистически Даьхе [illegible] ленински доттагlала тешаме хилар. Дукха [illegible] советски [illegible] сийлахь-доккха цIей — СССР хьаль 60 шу дизар вай [illegible] Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхой цIенча дег тIара [illegible] ба цу [illegible] КПСС XXVI съезда решенеш [illegible] питилетка заданеш кхоачашьеча керда толамаш а [illegible]

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета, СССР Союза Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Союза Министрий Советага, КПСС ЦК Генеральни секретарига, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателага новкъост [illegible] Ильича Брежнева [illegible] письмо [illegible] Нохч-ГIалгIай АССР [illegible] Нохч-ГIалгIайче шийн [illegible] Россена юкъеяха 200 шуи дизара [illegible] [illegible]

[illegible]

Конституце цIерагlча совхозе

МагIалбике эггара тIехьатIа вlашагlдехьача комсаш лелаеча боахамех а Юкъерча Ачалкхера СССР Конституце цIерагlа совхоз. Кхо шу совтIа ха мара яц цо болх дlаболабаь. Керттера лостам комсаш лелаелга бале а, цунца цхьана ялаташ кхедеш, жаи доахали леладеш хиланта лаьрхlа ба из боахам.

Совхозо толамца кхоачашьо пачхьалкхенга хьанбаи продукташ йохкара план. Укх шера планах 30 тонни дулх пачхьалкхейна дlадала дезаш хиннача ийс бетта цар дlаденнад 33 тонни дулх. Ийтта тlехкхоачашъяй пачхьалкхенна тха дlадалара план а. Пхи тонни ах тонни тха дlаденнад шера план пхи тонни йолча. Ийс бетта пачхьалкхенга ехнан 25 тонни шура, вешта аьлча планал пхи тонни дукхагlа.

Боахама хьалхашка лаьттача декхарех дика лоархlаьаь совхоза баьцадеараш кхелераш а. Укх шера планах торговле предприятешта 60 тонни баьцадеараш дlадала дезаш хиннача, хlанзалехьа 78 тонни тайп-тайпара баьцадеараш дlаденнад цар. Укх шера баьцадеараш пачхьалкхенга дохнара ши план е лерхlаш ба совхоза бешамаш лелаераш.

Цхьадола толамаш даьхад совхоза кхаш лелаераша а. 180 гектара тIа дlадийна генараш дар боахаме. Уж кхелара план тlехкхоачаш а еш хlара гектара тIара ийс центнер йолаш генараш чуийнад совхозе. Пачхьалкхенга из культура йохкара план 00 тонни йолча, 150 тонни генараш дlалала лерхlаш ба совхоза кхаш лелаераш.

Цхьабакъда, уж лоархlаьбаш шоай керттерча декхарех — на бола ялаташ кхедарах. Из бахьан долаш укх шера 1300 тонни ялат пачхьалкхенга дохка дезаш хиннача, декхар 861 тонни мара яц.

— Хьаькьам лоха хиннаб тха укх шера, — йоах совхоза директора Маршани Казбека, — агротехнически культура лоха хилари дlадийна фу жаlа хилари бахьан долаш. Цхьабакъда, совхоза тIа лаьа ка бола ялаташ дохкара дезкар мотталгалара 250 гектар хьажкlаш китай оаха ялатийна лаьрхlа чуана.

Совхоза къахьегамхошта юкъе ерзача социалистически ийбе хьалха латташ, тlадизал гlулакх дизза кхоачашдеш хьабоагlа дукхагlйола совхоза болхлой. Царна юкъе ба йоккхагlйоаш жа lу Гадиев Бейт, доаьнига хьоьаш вола Эсмурзиев Махмад, [illegible] Бекоя Хамзат, трактористаш Пошмоев Исраьил, Наледов Салман, Цечоев Хамархан, Цечоев Хьасан, Точиев Магамет, Калтоев Зайпа, [illegible] Гурмин, Арчаков Махмад, механизаторской мастерскерии Погоров Тукан [illegible] балха Хамзат [illegible]

ва Марет, дукха кхьбараш.

Турпале къахьегаш ба ала йиш я аргlаш ду машина лелаеш волча Хьасанахи аргlаш доттагl волча Лейлахи Султыгоагlарах. Цу шинне а шоаш аргlаш даьд 1200 тонни чахи 360 тонни аьлаки.

— Кхы а дикагlен хlара совхоза къахьегамхочун дог гlолдоаккхаши я тха боахама кхоане, — дувц Казбека. — Укх шера хьалъяь йоалаш я тха совхоза контора, 50 моттиг йола берий беш, бархl сага болх бергболаш бахача наха эша бытовой гlулакхаш кхоачашду моттиг, юртбоахама техника латта отар.

Хьатlадоагlача шера планих хьалде лаьрхlа да совхоле пхиъ нах чубаха цlенош, жа латта ши кхий, доахан латта цхьа кхий, ялат леладу склад, автомашинаш оза тарад а долаш.

Лакхе белгал ма даккхара совхоза балха керттера лостам ба комсаш лелаелга. Дlаегlа кхо шу долаш ши бlаь совгlча гектара тIа комсаш я совхоза. Царех 50 гектар шелалах ца кхераш а йолаш. Укх шера кхы 150 гектара тIа дlае лерхl боахаме цу тайпара комсаш. Царна эша лаьтташ киичдаь долаш да Ер питилетка чакхйоалаш кхы а 250 гектара тIа йогlа лерхl оаха из культура.

Шоада-кхоала аттагlа да гурахьа лаьтта тlахьекха дlакъовла ца еза шелалах ца кхерача сортех йола комсаш лелае. Хlана аьлча, хlара гурахьа лаьтта кlалйоххеи юха бlаьсти тIера лаьтта дlадаьнкха хьагучаяхеи еларгъиц уж. Дукха аттача доал кара ду балхаш. Цкъа шпалера отталь аьшкаьргах хьалийякхача кхы хlама де дезац царна. Хlаьта районашкарча боахамашка дlаегlараш хlара шера кхоала хьатъехка а юха гурахьа хьильста аьшкаьрга тIера хьалха а елаш я.

Ондда дегlадоалале лерхl совхоле хьайбаш леладерга а. Хlана совхоза доахана ферме 65 дуьнешка дакка бежан мара дац. Хьатlадоагlача шера дикача фух дола кхы 200 шинара эша лерхl совхоле. Ер питилетка чакхйолаш ши бlаь бетта етт а болаш шурии-товарии ферма хургья совхоле. Цуна хьежжи нагий доахан а хургда.

Диъ эзарнета дlахьоачаде лерхl совхоза эха, царна юкъе 2000 жий а болаш. Хlана совхолага ба 850 уstalglа. Укх гурахьен lаьи 2000 цlуно боалабе лерхl совхоле.

[illegible] дегlабарга хьекха [illegible] совхоза болхлой а [illegible] наьха а вахара [illegible]

[illegible] Кхоачашьеча СССР Конституце цIерагlча совхоза [illegible]

А. БАСИЕВ

КХОАНА—ЮРТА БОАХАМА БОЛХЛОЙ ДИ

Республика юрта боахаме хьалхалаттараошта Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиула Сийлен грамота ялара дола

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

У К А З

СССР хьаль 60 шу, Нохч-ГIалгIай АССР хьаль 60 шу, Нохч-ГIалгIайче шийн лоlамагlа Россена юкъеяха 200 шу дизара сийна яржача социалистически ихье толамаш дахарах Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лоила:

Адиева Хижан Сайдалиевна — Гудермесски района «Новогрозненский» винсовхоза болхлочоа.

Айдоева Заинап Аюбовна — Назрановски района «Назрановский» совхоза доярина.

Ахмедов Ширвани Ахмадовича — Ножай-Юртовски района Килинина цlерагlча колхоза керттерча агронома.

Ачханов Салман Асхабовича — Сунженски района Ленина цlерагlча колхоза трактериста.

Акиева Эсет Вахитовнана — Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доаркана.

Айдамиров Мухади Магомедовича — Шалински района «Курчалойский» совхоза lаьсий лелачоа.

Басова Валентина Абуевнана — Наурски района «Наурский» винсовхоза тракторнстана.

Бачиева Аjета — Шалински района «Московский» совхоза доярнана.

Билаев Салман Исаевича — Шелковски района Ленина цlерагlча колхоза конюхагl волча жа lуна.

Бакчин Владимир Демьянович — Малгобекски района «Кавказ» яхача винсовхоза комбайнера.

Дурнева Хьава Назарьевнана — Ачхой-Мартановски района «Ачхой-Мартановский» птицефабрика [illegible]

Зальцман Юлия [illegible] — Грозненски района «Грозненский молочный» [illegible] совхоза хьайбаш лелачоа.

Загаев [illegible] — Надтеречни района [illegible]

«Надтеречный» винсовхоза бригадира.

Иванова Анна Корнеевнана — Грозненски района «Атагинский» совхоза хьакхарч лелаечоа.

Исаев Ахьяд Мутиевича — Наурски района «Россия» яхача колхоза вокнагlволча жа lуна.

Итазов Iиси Исраьила — Назрановски района «Экажевский» совхоза коартолаш лелаеча звеной звеньевойна.

Кагиров Салмана — Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» совхоза скотника.

Крошка Анатолий Викторовича — Малгобекски района «Луч» яхача винсовхоза тракториста.

Комаров Владимир Исидоровича — Грозненски района Ленина цlерагlча колхоза тракториста.

Какиев Камало Какаевича — Сунженски района Ленина цlерагlча колхоза тракториста.

Котов Василий Васильевича — Шелковски района «Червленский» колхоза механизатора.

Курбахмедова Хазмана — Грозненски района «Пригородный» совхоза баьцадеараш лелаеча бригада болхлочоа.

Лиманская Пелагея Семеновнана — Наурски района «Советская Россия» яхача винсовхоза хьакхарч лелаечоа.

Магомедгаджиева Халисат Магдиновнана — Шелковски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доаркана.

Магомадов Лечи Султановича — Надтеречни района «Минеральный» совхоза жа lуна.

Насуев [illegible] — Гудермесски района «Дружба» [illegible] тракториста.

Овсянникова [illegible] — Грозненски района [illegible]

Оппаов Ахмади Абубов [illegible]

— Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхоза хьажкlаш лелаеча механизированни звеной звеньевойна.

Самбиева Билкиса — Урус-Мартановски района «Урус-Мартановский» совхоза доаркана.

Тихонова Надежда Ивановнана — Шелковски района «Бурунный» винсовхоза [illegible] лелаечоа.

Упиева Милан Санд-Ахмедовнана — Грозненски района «Юбилейный» совхоза доаркана.

Умаров Туркона — Советски района боахамашта юкъерча объединене дракъар lалашдеча бригада бригадира.

Уциниев Хусаин Цавауровича — Наурски района райсельхозтехника объединене шофера.

Хасиева Авзан Мусаиевнана — Веденски района «Прогресс» яхача совхоза болхлочоа.

Хангераева Гисанги Катаевнана — Гудермесски района «Джалка» яхача совхоза доаркана.

Хучиев Ибрахlима Махьмада — Назрановски района «10 лет Октября» яхача совхоза комбайнера.

Хаджиматов [illegible] Гелимбасовича — Ножай-Юртовски района Гагарина цlерагlча колхоза председателя.

Цунаева Мария Лукманов[illegible] нана — Надтеречни района «Калаусский» совхоза [illegible]

Шамилева [illegible] — Урус-Мартановски района [illegible] совхоза баьцадеараш лелаеча бригада бригадира.

Эльдаров [illegible] — Гудермесски района «Гудермесский» совхоза комбайнера.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

гор. Грозный.
1982 шу. 6 октябрь.

Юбилейни социалистически ихье эггара доккхагlа толамаш даьхача къахьегама коллективашта Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота ялара дола

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Пачхьалкхен планаш СССР хьаль 60 шу, Нохч-ГIалгIай АССР хьаль 60 шу, Нохч-ГIалгIайче шийн лоlамагlа Россена юкъеяха 200 шу дизара сийна тlайна социалистически декхараш кхоачашдеча доккхий толамаш дахарах Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лоила:

Шалински района «Шалинский» совхоза;

Наурски района «Плодопитомнический» совхоза;

Назрановски района «Экажевский» совхоза;

Ахриев ГIапура цlерагlча «Электроинструмент» яхача назрановски завода;

Урус-Мартановски района «Урус-Мартановски» птицефабрика коллектива;

Гор Грозненча Катаевски Цlен - интерната коллектива;

«Грозэнерго» яхача районни энергетически управлене № 2 йолча теплоэлектроцентрала коллектива;

«Грознефть» яхача производствени объединене «Октябрьнефть» яхача мехкадаттеца гали яккхара управлене коллектива.

Грозненски производствени швейни объединене коллектива.

Бурува тохара балхий Горячеводски управлене В. К. Дудина буровой бригада коллектива.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

гор. Грозный.
1982 шу. 6 октябрь.

КЕРДА ТОЛАМ

[illegible]

Х. ИЕАДИЕВ

НОХ Н. И. БУТА «НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ИСКУССТВАН ЗАСЛУЖЕННИ ДЕЯТЕЛЬ» ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

У К А З

[illegible]

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ

гор. Грозный.
1982 шу. 6 октябрь.

НОХЧ Л. СКАДЕЦКЕНА «НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ИСКУССТВАН ЗАСЛУЖЕННИ ДЕЯТЕЛЬ» ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

У К А З

[illegible]

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ

гор. Грозный.
1982 шу. 6 октябрь.

НОХ Г. Ф. ГАЛКОВАНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

У К А З

[illegible]

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ

гор. Грозный.
1982 шу. 6 октябрь.

Кхоана — юрта боахама болхлой Ди

ДЕРРИГА НИЗАШ ОАРЦАГӀДАХА

КЕРДАЧА ЛАКХАЛЕНАШКА

Къахьегамаи политически хьинар чӀоагӀа айденна а болаш нахъабоагӀа Нохч-ГӀалгӀайчен кхашкарен фермашкарен къахьегамхой шоай традиционни цӀейнз — юрта боахама болхлой Денна.

СССР кхояь 60 шу, Нохч-ГӀалгӀайчен автономе 60 шу, из шин лоӀамагӀа Россеяна юкъеэха 200 шу дизара база ма боаггӀара нахъабехар дуъъа лелаеча социалистически эхьа юкъе а бахь, республика юрта боахама болхлоша укх шерарча халача хоттама тъолашца а дика производственни толамаш даьхад. Балехь бӀубойнйташ боле низ бенмаб царна парте XXVI съездем Кхачан программа кхоабалъеьча КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленумаш исторически решенеша.

Индустриальни технологи, толашагӀа йола балха опыт юкъе а ихьаш, дукхагӀйолча районий лаьтташ леладераша чуэц лакха итебаь дуккача юртбоахама культурий тъувкъам цу таппара пачхальалкзенга масса тайпа юртбоахама продукци йоякара планаш социалистически декхараш кхоачаш а деш ДӀахтача шерашкарчул дукхагӀа кийчдаьд доакъар. Дукхьашкара толам баьккхаб лаьохкӀа люцернан рапсаш фу кхедара программа кхоачашьела. Укх шера пачхаьалкзенга доакарга 700 тонн гаргга люцерна фу, зӀаьта укх гаргарча шерашка уж маьдера, дукка белонаш йоакка культураш шортта лоаттаеш зургьа республика.

Ялаташ кхедеш а чуэцаш а дика толамаш даьхад Грозненски, Гудермесски, Наурски, Шелковской районий кхаш леладераша. ЧӀоагӀа тъувкъаьь тъежнӀаш чуэцаш ба Грозненски, Сунженски, Шалински,

Урус - Мартановски, цхьайолча кхыча районашкара къахьегамхой. «Гудермесский» совхозера дуга леладераш, «Экажевский» совхозера коартолаш лелаераш. Сомий бешамаши зазь-бешамаши лелаера тъалхалаттараша юкъе белгалъяка йоагӀа Грозненски районера 1 Мая цӀерагӀа, Наурски районера «Россия» яха колхозаш, «Заря», «Новосельский» совхозаш.

Якъ лелаераша юкъе массаза а санна тъалха ба «Шалинский» совхоза свеклаш лелаераш. Цигарча звенона кулгалдеш йола Энгласова Совзунта зӀара гектара тӀара 500—600 центнер свеклаш гулъю. Ишта дика къахьийгад Нохай - Юрта района тъамка леладераша а.

Эзараш болча хьалхалаттараша рапорташ тел пачхаьалкзенга юртбоахама продукташ йохкара планаш кхоачашъярах. Къахьегаме тӀехника толамаш даларца белгалбаьннаб тракторасташ - машинисташ «Терский» совхозера Курбанов Курбан, «Гехинский» совхозера Саламов Муса, «Джалка» совхозера Гебертаева Зулпан Саидов Муъадин, «Экажевский» совхозера Хидриев Хьажбикер, «Коминтерн» колхозера Дорошенко Михаил, «Молочный № 1» совхозера Яковлев Иван, дукха кхыбараш.

Хьайбаш леладераша кӀезига низ тӀабайтабац дӀаьдендача Ӏан зама тӀехьабисар дӀа а даьккха, акхан бетташа дика толамаш а даьхь, хьалхарча ах шера шоашта тӀейнса хинна продукци дукха аӀама ца эшаш эррига дӀапулга аӀаштӀехьденнтара.

Хьайбай продукташ нийчъяра нийс бетта план дуккача районаша кхоачашъер баьхьан долеш эррига республика йиш тенна пачхаьалкзенга доахан коа тӀара оалхазарашн доахара план 102 процент, фуаш доахара — 109 процент кхоачашъе а уж продукташ совкхарчун дукхагӀа йоаха а. Цу тайппара йоккха торо кхеннан Кхачан программа лоарамегӀарча продуктай — дулха, шурий, фуий — шера планаш кхоачаш а тӀехкхачаш а ера.

Юбилейни социалистически эхьа котбаьннаб Ведена, Грозненски, Назрановски, Соватски, Шалински районашкара, «Шалинский», «Экажевский» совхозашкара, «Шелковский» госплемзаводера, Къулбаседа-Кавказски бройлерни фабрикера, 1 Мая цӀерагӀча колхозера къахьегамхой. Тахан цӀераш яха йоагӀа шура яккара планаш декхараш дика тӀехкхоачашдаьча доаркай Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхозерча Магомедхаджиева Хамисата, «Красный пахарь» яхача колхозерча Лукманова Зинаидай, Наурски района Ленина цӀерагӀча колхозерча Эльиева Заинапа, «Терский» совхозерча Устарханова Люсайн Ибрагимова Бенипатем, «Назрановский» совхозерча Айдаева Зайналем Сагова Марем, «Грозненский» совхозерча Айгумова Марьян; скотникий Ведена района Кирова цӀерагӀча колхозерча Мусаев Ӏумарий, Нохай Юрта района Гагарина цӀерагӀча колхозерча Минкаилов Халде; хьакхарчакийлераерий «Самашкинский» совхозерча Морозова Верай, «Красный пахарь» яхача колхозерча Хромюк Алексев, Ӏаьсий леладеча Ведена района Орджоникидзе цӀерагӀча колхозерча Ганаева Аймане, дукхача кхычар.

Массаза а санна тӀехника толамаш доаташ, колхозий - совхозий производства гоазамаш ба Социалистически Къахьегама Турпалаш Албогачиев АртагӀа, Гайтемиров Ширвани, Муслиева Тамара, Саидов Бауди, Эсмухамбетов Наурди, Хамидов Элмарза, Аюбова Шумисат, кхыбараш. Массанена а дика бовзаш ба боахамий толашагӀа боле кулгалхой ий. Хусаинов, Юшков, Хаджиматов, Яснецкая, кхыбараш.

Ванцигарча хоттама тъалашка, къахьетта а укх шера, октябра баттал сагатагӀа ва кц юрта боахама болхлошта. Лоацца хенашка а ца йойташ а чуэцаш оза хьамнӀаш, дуга, генараш, шекара свеклаш, тъамха, бахьдаераш, тӀехьакхача кхийола культураш, цу цхьан зама чандаккха доза тӀехьайнса зебь оахьига, гуйран кхаташ дӀадуенга, пхьттаница тӀоадал Ӏоаеш кий дуллинга, хьатӀадоагӀача шерарча тъувкъама чӀоагӀа лард йоллинга.

Ишта беламохьаме за а из хьайбаш леладераша а, кӀана аьлча доахана дизан дӀайкен долаш Ӏодоаккхинга Ӏалашде доза. ХӀаьта а цхьайолча фермашка цу гӀулакха кийчо ьяц. Лоарӏаме да хьайбай помещенаш масса метте сиха тоаяь йоахинга, космоцехаш балх бе кийчъелга, доанъара кхом бара лира тӀахьомам оттабелга, доахана продуктивность лоз ца йоллийтинга.

Дика организатораш, хьевамчаш кулга, черда, прогрессивни мел дола хӀама хьалдоацинга — юртарча специалистий декхар. ХӀанз масса метте дӀадолапуогдолаш да экономически, агрозоотехнически, механизаторски дешар, тӀаккха цунах биэза пайда эца беза къахьегарен доал дарен гӀулакх эргадаьккха тоадара, коллективни аккордни подряд, боахама чуъьара расчет бригадашка, фермашка, эррига производственни участкашка юкъеэтъара. Колхозийи совхозий экономика айяра, юртбоахама производства эффективность лакхъяра биэзан шин киннакъен пайда эца беза боахамий дарбанна кхоачамехи КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленумо яьча решенега хьежжа юрта деча новкъосталах.

Хьинар кхы гаьгӀ ца а долийташ дӀаьо а къахьегарца республика юрта боахама болхлоша хьамсара Даьзе гӀадйинга лаьоӀад юртбоахама продукци яккарен пачхаьалкзенга йоахаран шера планаш а социалистически декхараш а кхоачашдаьца, цу тайппара Кхачан программа чакхйоалаяча шоашкара доаггӀаш дола дакъа а доаш.

А. АБРЯЛИН,
НГӀАССР юртбоахама министра заместитель.

Республика юртбоахами промышленности дегӀайоалаеча хьинаре дакъа лаьцад Социалистически Къахьегама Турпалаша (сурта тӀа аьрдехьара аьттехьа): Бахмадов Маде, Амитов Умурзака, Ведерников Николая, Албогачиев АртагӀа, Хамидов Эльмурзас, Эсмухамбетов Наурде.

З. БАТЧАЕВА сурт.

Толамаша дог гӀоздоах

Тха Сунженски районе ярадуалеча «Къахьетама байрахь» яхача газета кхоалагӀча оагӀон тӀа хӀара кӀира района фермашца беча балхи итогашта кепатох. Цудухьа цу газета аргӀанара номерча эггара хьалха кхоалагӀча оагӀона тӀа хьож со. Дега боккха тоам хул яхьс тха коллектива района цхьаккха ферма халха ца яьнцилга бӀаргадайча. Къахьетта теркам тӀоол са а са новкъостий а XX парт съезда цӀерагӀча колхоза кхоалагӀча ферма коллектива балха хьокхамаша. ХӀана аьлча цуъа социалистически яхь лелаю оаха.

Хьалхарча пхе-ялх бетта йоккха башхало яцар тха а цу ферма а балха хьокхамашта юкъе, бакъда, тӀехьарча хана тхол дукха тӀехьайийсай из ферма. Масала, тха ферме нийс бетта хӀара кхоабача ӀаттагӀара 1900 килограмм совгӀа шура яьккхаяле, тхоца лхъ лелаечар 1780 килограмм мара яьккхац. Районе а эггара лаккхагӀа ба тха ферма коллектива хьокхам.

Толаме кхоачашъю оаха шура яккхаран из пачхаьалкзенга йохкаран планаш а. Масала, нийс бетта планагӀа йоагӀаш хиначул 66 тонн дукхагӀа шура яьккхар оаха, хӀаьта пачхьалкхенга 28 тонн дукхагӀа ехкар. Балха овсарле кхы дох на еш хьайоагӀа тха коллектив хӀанз а.

Района доаркашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха хӀаьзарчоа со я. Нийс бетта 3650 килограмм шура яьккхар аз хӀара кхоабача ӀаттагӀара, укх юбилейни шера тӀайийца хинна социалистически декхар 250 килограмм тӀехкхоачаш а деш.

ХӀанзле сайна карагӀдаьначох кхоачам баь Ӏе дага яц со. Ах дош лу СССР кӀагъелла 60 шу дулаш дола ер юбилейни шу чаккхалехьа хӀара кхоабача ӀаттагӀара кхы а эзар килограмм шура яккха.

Районе а тха ферме а яхье юлагӀа моттиг са нецас Костоева Хьивас дӀалоац. ХӀара кхоабача ӀаттагӀара 3160 килограмм гаргга шура яьккхар цо нийс бетта, цо тӀайийца хинна социалистически декхар аз санна тӀехкхоачаш а деш. Керда шу доладалалехьа хӀара кхоабача ӀаттагӀара кхы тӀа а эзар килограмм шура яккха дага я из а. Лаьрхӏар цунга кхоачашдуларехилараx са шеко а яц.

Ишта хьаьнала къахьег тха фермерча доаркаша Астамирова Аьсетас, Чаниева Маришас, кхычар. Октябрь бутт болалуш цар а тӀехкхоачашдир шоаш укх шера тӀайийца хинна социалистически декхараш. БелгалдаккхагӀа доагӀа наргара доахан укх шера духхьашха даьха къона долга. ХӀаьта а хӀара кхоабача ӀаттагӀара 3000 килограммал совгӀа шура яьккхар царех хӀаране нийс бетта.

Балха хьалаш аттача дахара, мел эшачунна тхо Ӏалашдара колхоза а ферма а кулгалхоша хаддаза йоаккхо еш хилара вӀаштӀехьдоалийт тха коллектива ишта овсаре къахьега. Масала, тхона массаза шин хаппахьа лу тӀадуякха халаташ, хьамча иккаш, ик киси, доахан деттача хана эша тӀирс биллара порошек, сапа, дукха кхыдар. Ӏалашбу хьайбаш леладераш баьццалеараш ца, кхаташ, доакъараца, и кх дӀ.

Кхоачамбоаллаш хьатӀадахь ферме доахан кхабара доакъар а. ХӀанз рационах кӀара Ӏатта дийнахьа лу 60 килограмм хьажкӀий моша гӀадам, шишша килограмм концентрированни доакъар, цхьаьцца килограмм баьццара гранулаш. Из деррига доакъар, оахи шоашка оаллача бесса дукхагӀа шура луча доахана дукхагӀа а кхоачийташ дул бежа Ӏуша. Шоашта доагӀа алапи оаха — доаркаша йоаккхача шурах тийша долта кхета а деш шоай декхараш ма хулла дикагӀа кхоачашде гӀертаи къахьег цар а.

ТӀатеӀа кийчо еш я ферме Ӏан замалахьа доахан чусоцадара а. Хьайбаш чулатта эррига помещенеш тоаяь яьхай, ферма юхе еллай 4000 тонн совгӀа силос, коа хьиена дӀаоттаяьй бӀаь тонн хургйолаш йол. 20 тонн ча. Доакъар кхы тӀа а Ӏалашдеш да. ХӀаьта тха ферме дола доахан Ӏангара дахара хӀанз долаш долча доакъарах а кхоачам ба.

КПСС ЦК майски (1982 шера) Пленумо тӀайийца Кхачан программа кхоачашъеча ма хулла докхагӀа дӀакъа юкъедахьара тхоай низ дӀамел кхоачар деш къахьегарга оаха дӀахо йодача хана а.

Э. АКИЕВА,
Сунженска района «Путь к коммунизму» колхоза кхоалагӀча ферма доярка.

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

Республика юрта боахама даьккъе доккхий толамаш дахарах, общественни вахаре хьинаре дакъа лацарах Нохч-ГӀалгӀай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо Нохч-ГӀалгӀай АССР сийлен цӀераш еннай:

Заслуженни агроном

Гиреев Ӏалаудина Султана — Ачхой - Мартановски района «Урожайный» совхоза керттерча агронома.

Гидиев Гериваня Адыхаламовича — Надтеречни района «Горагорский» совхоза директора.

Джабраилов Шарип Магомедовича — Ведениски района «Плодопитомнический» совхоза директора.

Терешко Лидия Ильиничнана — Шалински района районашта юкъерча фуи инспекце начальника.

Цехаев Лема Магомедовича — Урус - Мартановски района «Гойтинский» совхоза керттерча агронома.

Заслуженни ветеринарни лор

Латышев Юрий Афанасьевича — Грозненски района «Гикаловское» ОПХ керттерча ветеринарни лора.

Сосновская Асия Валентиновнана — Малгобекски района керттерча ветеринарни лора.

Заслуженни комсаш лелаер

Насуханов Бача Алавиевича — Гудермесски района «Новогрозненский» винсовхоза бригадира.

Заслуженни хьайбаш лелаер

Ахметханова Зулай Уматгериевнана — Грозненски района 1 Мая цӀерагӀча колхоза доаркана.

Ачханова Есимат Асхабовнана — Сунженски района Ленина цӀерагӀча колхоза доаркана.

Бисаева Тауса — Ачхой Мартановски района «Самашкинский» совхоза доаркана.

Зубкова Татьяна Илларионовнана — Наурски района Ленина цӀерагӀча колхоза хьакхарч лелаечоа.

Кучмистая Пелагея Селифоновнана — Наурски района «Терский» совхоза хьакхарч лелаечоа.

Хомбахмадова Закият [illegible] — [illegible] района «Юбилейный» совхоза доаркана.

Шатомиров Исмаил Ахматовича — Шелковски района «Шелковский» госплемзавода [illegible].

Заслуженни зоотехник

Морозова [illegible] Константиновнана — Шелковски района «Коминтерн» яхача колхоза [illegible].

Заслуженни мелиоратор

Мажатов Анатолий Сагаразича — «Чеченингушвод[illegible]»

строй» яхача гӀишлой правлене № 3 йолча дӀа-юха лелача механизированни колонна скрепера машиниста.

Заслуженни механизатор

Абдулмежидов ХӀарона — Шалински района «Джалка» яхача совхоза механизатора.

Бимурзаев Ӏаьлийа — Урус-Мартановски района «Красноармейский» совхоза тракториста.

Гелисханов Ахьмада Юсапа — Назрановски района «10 лет Октября» яхача совхоза хьажкӀаш лелаеча механизированни звенон звеньевойна.

Дзугуев Хамид Хамидовича — Грозненски района «Кулаиринский» совхоза хӀажкӀаш лелаеча звеной звеньевойна.

Ерохин Николай Ивановича — Шелковски района «Красный пахарь» яхача колхоза механизатора.

Золотарев Павел Георгиевича — Сунженски района «Победа» яхача колхоза тракториста.

Муцуруев Адам Мезиевича — Гудермесски района «Семеновод» яхача совхоза тракториста.

Мершоев ГӀалмахзий Жабена — Малгобекски района «Сагопшинский» винсовхоза тракториста.

Симчинов Михаил Ивановича — Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза мастера - наладчика.

Тутаев Султана Хьасана — Советски района Кирова цӀерагӀча колхоза механизатора.

Угурчиев Шоалала Амерхана — Назрановски района «Экажевский» совхоза коратолаш лелаеча механизированни звенон [illegible].

Уалиева Абу Ушаевича — Наурски района «Красное знамя» яхача колхоза тракториста.

Хамидов Ваха [illegible] — [illegible] района «[illegible]» совхоза тракторно - [illegible] бригадира.

Шавлаев [illegible] — [illegible]

Заслуженни хьу лелаер

Адиев [illegible] — [illegible]

Юрта боахама заслуженни [illegible]

Гакаев Ӏабдулхьамида — Шалински района «Предгорный» совхоза отделене управляющена.

Лолохоев Шаберда Ӏаслтаца — Назрановски района «Назрановский» совхоза шурий-товарни ферма бригадира.

Синиев Ӏалман Синиевича — Нохай - Юртовски района А. Шерипова цӀерагӀча колхоза бригадира.

ХЬОКХАМ ТЕЛАШ КЪАХЬЕГ

«Малгобекский» совхозе йоккхагӀвола на Ӏу волаш къахьегаш ва Бахмадов Мади Джамалдинович. Яла бӀаь устаг гаргга ба цо а цун бригадерча новкъосташа а Ӏу лелдеш.

Жа лeладеш ши бригада я цу совхозе. ШоалагӀчоа кулгалдеш ва Ьибулатов Ӏийса Маштаринович. Бригадаша юкъе яьржача социалистически яхье хаддаза хьалхале йоахаш хьайоагӀа Бахмадова кулгалдеш яр. Укх шера хӀара бӀаь жийна тӀехьа 126 Ӏаьхар хьалкхебаьб цун бригадо, хӀаьта хӀара устагӀанна тӀера лачетни доалах 6,6 килограмм тха а даьккхад планагӀа даккха доагӀар 4,1 килограмм долаш.

Дукхача хана дена хьаьнал къахьег Бахмадов Маде юртабоахам дегӀабоалабеча цхьа шу дӀадахийтадац цо кулгалдеча бригадерча болхлоша боккха толам ца боаккхаш. Доккхий хӀамаш наргӀдувлярах Социалистически Къахьегама Турпала цӀи еннай Бахмадов Мадена. Цун наьнъкъа тӀа йоалл «Знак Почета» яха ордени ВДНХ массехк медали.

Доккха сий ду МагӀалбикерча коммунисташеи къахьегамхошеи шоай дикагӀвола жа Ӏун. Из ва КПСС горкома член, городской Совета халкъа депутат, горисполкома член.

Цхьаккха устагӀ а ца къастийташ лиза лолаш на Ӏангара дахара де леза балхаш деш ба укх деношка бригадир а цун новкъостий а.

С. ТОВСУЛТАНОВ.

КОМСИЙ БЕШАМАШКА

МагӀалбика районе укх шера дикагӀа хьийнъа комсаш хьалкхеваьй «Сагопшинский», «Луч», ГӀ Ахриева цӀерагӀча совхозашка. Наьабанъда планах лаьраӀа кийнара ахаш мара хинав цу боахамаша чуаца комсаш а.

Эггара дикагӀа вӀаштӀехьдаьха леладу укх шера комсаш чуэцара бахьан Ахриева цӀерагӀча совхозо. 250 гектар тӀа [illegible] хӀара дий [illegible] техникума студенташ а болаш.

[illegible]

лай дешархой, район болхлой, совхоза комсаш лелаераш.

— ХӀанзале чуийцая оаха тха бригадера 68 гектар комсаш — йоаъ бригадира Адаев Наха. — Наьаншин дий наьна кистедала, лаьраӀа да тха эррига комсаш чуийца. Юкъера лаьраӀача 10,1 центнер комсаш [illegible] гектара тӀара. [illegible] гектара тӀара [illegible] 15 центнер комсаш [illegible] чуийцаа. Цо тоит МагӀалбикерча [illegible]

[illegible]

тха студенташ — дуккъаьла болаш совхоз - техникума хьехархоша Б. А. Сидоева Н. М. Мартазанова. З. Г. Мальсеваа, кхыбараша. — Дика бола бе а салаӀа а кип кеххи общежити я бригаде. Кхоачийка [illegible] столовеи я Совхозера продукташ хьа я [illegible] тха [illegible] Тхо раьза да [illegible] били а [illegible]

Укх шера ГӀ. Ахриева совхоза комсаш чуэцаа Назрарча студенташа цхьаьш дика новкъосталла дийд Назрана Юкъерча [illegible] школий дешархоша, район [illegible]

[illegible]

килограмм а кхы дукхагӀа а комсаш чуэц цар.

— Тха совхозо хӀанзале пачхьалкхенна дӀаелла 300 тонн комсаш, — йоаъ совхоза керттерча агронома Курданов Уайса. — Кхы а 10 тонн комсаш [illegible] хӀара гектара тӀара лаьраӀача 17 центнер совгӀа мара [illegible] Кхоачаш ца дуъуш [illegible] укх шера комсаш [illegible]

[illegible]

А. ХАРСИЕВ.

Хьинар дола къахьегамхо

[illegible]

СУРТА ТӀА: Седоева Золобан.

[illegible] сурт.

ХРОНИКА

1982 шера 22 сентябрера СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указаца [illegible] Нохч-ГӀалгӀай АССР [illegible]

«За трудовую доблесть» яха медаль

Кушков [illegible] — [illegible] машиниста.

«За трудовое [illegible]» яха медаль

Демченко [illegible] — Назрана яхача станца кондуктора.

КХАЧАН ПРОГРАММА КХОАЧАШЪЯРА

Кхоана—юрта боахама болхлой Ди

СИХЕИ ЦIЕНЕИ ЧУЭЦ

РЕПОРТАЖ

Фуна лаьрхlа юртбоахама культураш кхееш я Грозненски районa «Атагинский» совхоз. Укхаза кхеаь хьажкlий фу дlадера кхычеттел Сибаретlен боахамашка дlахухьийт. Хlара шера дукха тlа эшаш а хул из.

Дукха ба цу совхозе хьажкlаш кхеяра йоккха балха опыт Iоаль къахьегамхой, масала: Социалистически Къахьегама Турпал Гайтамиров Ширвани Къахьегама Цlеча Байракха орден лелаю, хlаьта укх деношка РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота ена Вагапов Байке, Магадаев Абдулла Ахаев Салман, кхыбараш. Хlара шера тlаккхет укхаза чуэца хьувкъам Иштта, иттлагlча пятилетке хlара гектара тlара юкъера лаьрхlача 27,5 центнер чуийца хиннадле, соахка 31,2 центнер чуерзайир.

Цу гlулакхашка хьежжа фуна хьажкlаш кхеяра специализаци е лаьрхlад цу боахама. Дагальыар кхоачаш я дем хlара шера шерду из культура дlаюя кхаш Масала, иттлагlча пятилетка тlехьарча шера 500 гектара тlа дlайийна хиннадле, соахка—700, укх шера дар гектара тlа дlайийра, хlаьта тlадоагlача шера кхы а 500 гектар тlаккхетаргйолаш а я.

Укх шера кхеаь хьажкlаш индустриальни хьисапе дlайийра цу боахаме. Хlанз тlатейlа чуэцаш я уж.

...Итт сахьат даьнна ха. Бухгалтерен экономически отделен болхлоел соагlа саг вац совхоза конторе.

Конторера араволаш, са ярала санна совхоза керттера агроном Пиничук Михаил Павлович дукхьалкхийтар сона. Наькъа шиннa оагlорахьа хьу санна лакхех листея гlадам латт. Пхьарс санна йоккхий я хьажкlаш Цхьаяраш сов еза йолаш каг а ена Iочуохкаеннай.

— Ераш Магадаев Абдуллас кхеаь я Хlаьта Гайтимирова, Вагапова кхеьраш чуийца льхай. Хlара шера шоайла яхь лелаю цу кхаш леладераша. Укх шера тьалха Вагапов ваьлар. Хlара гектара тlара 50,2 центнер фуалъяьха хьажкlаш чуера цо, хlаьта Гайтамирова — 48 центнер, — йоах Михаил Павловича. — Совхозе гlоалла укх шера хlара гектара тlара 40 центнерал тlех яргхиларах шеко яц. Хьажкlаш хьалхен тlехьен кхачача фух яраш дlаюя оаха. Хьалха хьувкъаш яраш чуийца пхалехьа кхыча фух яраш кхач Иштта гlулакх вlаштlехьдаккхаро торо хулийт хьажкlаш хlара шера ца йоаташ оlена чуэца.

Каст-каста тхона юхье гlоалла тlехьлелх кхай тlара хьатта хьажкlаш дlаккхьа лафеташ тlехьайийза трактораш Царех хlаранена тlехьа кхоккха лафет я

— Лафеташ дукха я тхоа, ткъаьаьэза трактораш — кlелига. Болх сихагlа бар дукха шоайла дага а баьнна хlара трактора тlехьа кхоккха лафет тlехьатасса лаьрхlар механизатораша — йоах Пиничука.

Хьажкlаш чуэцача кхай тlа болх бeш «Херсонец» яха воккхl комбайн я.

Илатоепаша санна хьувкъаш [illegible] транспортия комплекс вlашагl а елла болх бу оаха. Хlара комбайна тlара хьажкlех етта лафеташ дlаккхьалаш шиккха трактор а. Укх лелаеча механизаторий бехкагlа комбайн сена моттиг хиннаяц. Хlаьта массарел дикагlа къахьег Татаев Хоже, Ибриев Нажмудде, Пагкаев Iандарбека. Аьта гlаламаш дlаккхахьара тоьал машинаш йоацаш хьалхарча шин дийнахьа хало хьийгар оаха. Цу юкъа ший балха нормах ихьаккха комбайнер лоацхlаваннзар. Хlаьта хlанз, КПСС Грозненски райкомо новкъостал а даь кхоачам боллаш машинаш яхийтачул тlехьагlа, цаlн ахи балха норма ца еш цхьа комбайнер вац. — йоах Михаил Павловича.

Цо дийцачоа теша1 деш лар хlара комбайнеро бу болх дlалабеш хьатта лелаеча журнала тlа даь йоагlуш а. Хlаьта комбайнераша юкъе лаьржача социалистически яхье хьалха Гайтамиров Ширване вo! — Оалхазар ва. Цун комбайна тlа лгlа хlанз яхье котало яккхарах лу цlе вымпел. Цул дукха тlехьа ца буеаш къахьег Ширване а, Вагапов Байке а, цун воlа Рамзана а. Кхай тlара аьта гlаламаш дlаккхьачарна юкъе хьалха ба: Ахаев Салман, Якубов Сайд-Салахь, Ахмадов Салахь. Лакхе цlераш яьхача механизаторий, комбайнерий, шоферий сийна совхоза контора хьалхашка Цlе байрак айъй.

...Кхай тlара арабоалача наькъа тlа тараз латт. Цунна хьатlайоагlа хьажкlаех йиза кхо лафет тlехьатесса трактор. Хlара лафет ззача тlехьатlа накладной а даьаш тарала тlа болх беча Джабраилова Кульсума хьатlайоагlа механизатор. Цун тайпан цlи, эзача хlара лафета дозал лаьрхха лeладеча журнала тlа дlалзъю Кульсума. Цу йоалона дукьала кулг яду механизаторо. Цул соагlа цунга йолча накладной тlа а дlалзъю белгатъьача хlара лафета дозал. Накладной тlехьагlа хьатта латтача тараза тlа болх бечунга дlалла езаш ва тракторист:

«Хьал мел кхебаь хьувкъам—лорабе!» яха Саратовски областа халькъа депутатий инициативана жоп а луш, кхай тlа йиса хьажкlаш лохьаелга вlаштlехьдаккхал укхаза.

Комбайнаш а юхейнса хьажкlаш хьагулъеш бола нах а чакхбаьннача кхай тlа довл тхо. Оттабьча боарамга хьежжа лоха хьокх хьажкlаш. Кхай тlа уллаш цхьа хьажкlа коралнзар тхона.

Совхоза хьатта а кlежйоахаш бар болх. Хьажкlаш фуаlйоахаш яр агрегат, хlаьта йисача лорлех уж цlеньеш Атагlапча кхоалагlча юкъерча школа дешархой бар.

— Хlанзле 800 гектара тlара хьажкlаш чуийна яьхай оаха. Царех 2600 тонн Лаьхенна дlаеннай. Хlаьта из культура пачхьалкхенна дlаялара план кlезигагlа яле 50 процент тlехкхоачадгъе тхоай низ дlакхоачаргхиларах шеко яц са. — йоах Пиничука.

Хlара дийнахьа норма 29 йолаш 40 гектара тlара хьажкlаш чуяхь механизатораша. Дlахо а иштта овсаре къахьеге йисараш пхе балха дийнахьа чуийна йоахаргья. Из боккха толам а ба!

М. ХАМАТХАНОВ

Баьцадаараши соми кхебеш массехк бригада я Сунженски района «Ассиновский» совхозе. 5 октябрь хьатlаотташ 1100 тонн соми 6378 тонн баьцадаараши пачхьалкхенна дlаденнад цар.

ДикагIйолча бригадех лоархlаш я КПСС члена, Ленинен Къахьегама Цlеча Байракхен орденаш лелаеча Адуев Халид Исраиловича кулгаллеш йола бригада. Барти цхьоагlон йолаш къахьег укхаза эреаша, нохчаша, гlалгlаша, кхыча къамех болча наха. Къаьстта йоккха толам баьккха5 Халида бригадерча къахьегамхоша иттлагlча пятилетка шерашка. Планал соагlа пачхьалкхенна дlачубелар 1656 тонн соми 1621 тонн баьцадаараши.

Укх шера бlаьсти шелал а этта хаоттама хьалаш во хиларах дика хьийкъабац цар лелаеча бешамашкара сом. Из бахьан долаш пачхьалкхенна уж дlабалара план кхоачашъе вlаштlехьдаьннадац Адуева а совхоза кхыча бригадашкарча болхлой а. Из иштта нийсденнадале а Халида бригадера болхлой тешаш ба хьалха дlаихачи пятилеткаех санна кхарарча пятилетка шерашка а шоай декхараш кхоачашде аьттув баргхиларах.

Уж а цар бригадир а йоккха балха опыт йолаш къахьегамхой ба, хlаьта дукхача хана дена хьа а боагlа цу совхозе соми баьцадаараши кхедеш. Укх деношка шоай юхебиса бешамашкарен кхай тlарен хьувкъам сихагlа чубена баккхара тlатеlla къахьеташ боахк бригадера болхлой.

Общественни вахаре а доккха дакъа лоаш Адуев Халида. Из ва КПСС Сунженски райкома бюро член, халкъа депутатий районни Совета депутат.

СУРТА ТlА: «Ассиновский» совхоза бригадир Адуев Халид.

И. ПЛИЕВА сурт.

Ткъаь пхелагlа шу да Евлоев Саге Мухьмада Назрановски района совхоз-техникума ихаш лелаеча тракторни бригадана кулгалду. Цу хана дешр цхьа шу дlадахийтац цун механизатораша дика хьийкъа ка бола ялат, хьажкlаш, генариш, шекара спеклаш чу ца эцаш. Шоай хаинахьа чакхдоах деррига ихашкара балхаш, ханал дикка хьалха кийч а йийя Iай дlаоттаю техника. Цудухьа низ дlа а кхоач шоай декхараш тlехдика кхоачашде.

Даьхено боккха мах баьб Евлоев Мухьмада къахьегамах. 1968 шера гlорваьнача бригадира лу Къахьегама Цlеча Байракха орден, хlаьта 1973 шера — Ленина орден.

Толаме кхоачашду шоай декхараш Мухьмада бригадерча механизатораша укх шера а. Масала, ка бола ялат чуийцад планагlа дикка йоагlар 18,5 центнер йолаш хlара гектара тlара 23 центнер а йоаккхаш. Хьалкхеьй 45 гектар шекара спеклаш. Уж а чуэцаш латт хlара гектара тlара планал соагlа 60 центнер а йоаккхаш. Царел соагlа 250 гектар дика хьийкъа хьажкlаш а хьалкхеьй Евлоева бригадерча механизатораша.

СУРТА ТlА: совхоз-техникума № 1 йолча бригада бригадир Евлоев Мухьмад.

И. ПЛИЕВА сурт.

ДЕРРИГА А механизаторех ТИЙША ДА

Ткъаь пхелагlа шу да со Назрановски района «Знаменский» совхоза кхашка къахьегаш хьавоагlа. Цудухьа сона дика довз тхоай боахам дегlаахара наькъаш. Дукха хуйцаьмаш хиннад цу хана дена. Тоаденнад тха къахьегама а бытовой а хьалаш. Хlанз боахама довлахьа я шортта низ бола керда техника. Цар тlа къахьегаш бола механизатораш дийша, техника дика йовзаш ба. Баьъда, ший техника дика йоадарах доалаш дац тахан механизатора гlулакх. Из цхьайолча оагlорахьара бокъонца вола агроном санна дика йовзаш хила веза хlара юртабоахама культура кхеяра технологи, хьувкъам лакхагlа хилийтара лаьтта эшар фуд, малагlа кердадар юкъедоаладича баьнъаха да. Вешта аьлча, цун къахьегам, еррига уйлаш лаьттан беркат лакхагlа хилийтара тlеерзаль хила еза. Из да тахкарча дено механизаторашкара дlадехар. Бакъдар аьлча дика хьувкъам хьалкхебар дукхагlча лаьъе механизаторех тийша да.

Тха механизатораш дика хилара белгало я тlеххьарча шерашка боахамо толамаш лахар, лакхьеннай лаьтта леладара культура. Цудухьа хlара шера дика хьувкъам чуба вlаштlехьдоал тха совхозе. Масала, иттлагlча пятилетке юкъера лаьрхlача хlара шера гектара тlара 14 центнер мара ялат чуэцанзар. Хlаьта 1981 шера хlара центнер мара ялат чуэцан-28 центнер ялат. Цо къаьгга хьахьокх тха боахаме лаьтта леладара культура мел лакхъеннай.

Шу шера тара доапаш доагlа. Аз укхаза болх беча хана дена карарча шерал халагlа шу хиннадац тха къахьегамхошта. Хаоттама хьалаш геттара во латтарах дукха халонаш пийсъелар Ма дарра аьлча, тха ахархой денал тахкара бокъонца йола экзамен а хинна дlаэттар карара шу. Хlаьта из экзамен дика дlаелар оаха. План 18 центнер йолаш хlара гектара тlапа чуийцар 10,2 центнер ялат. Из толам боаккхача дика дакъа лаьцар тха бригада коллективо, хlана аьлча совхозе ялат кхедеча деррига лаьттех 480 гектар тхога я. Ялат чуийца даьча лаьтта аха доладелар тхо. Болх шин сменагlа вlаштlехьа а баьнна, лоашача хана бир из болх. Дика къахьийтар цу хана балха йоккха опыт йолаш болча механизатораша Бабыкин Юре, Умаров Мухьмада, Евлоев Мухьмада. Сменагlа шишша норма кхоачаш ца еш цlаккха кхай тlара дlаваханзар царех хlаравар. Иштта, ший бокккагlа болча новкъосташта шийга къахьийгар къоаьа механизатора Дзейтов Салмана а. Оаха шин сменагlа болх беча хана дика новкъостал дир тхона совхоза кулгалхоша а. Тхоца дейнахьа а бет а кхай тlа хилар лаьрхlа вlашагlъелла дlахьа дела блок, цу чу туйнагlар даа хlама кийдду моттиг, душ, агитпоинт.

Хlанз 80 гектара тlа беррига мукх дlа а бийна 150 гектара тlа кlа дlадийна [illegible] тха коллектив. Деррига а балхаш агротехнико дlадехарга хьежжа сихен дийсеш чакхдоах механизатораша.

Ялат кхедаран соагlа кха а дукха юртабоахама культураш лелаю тха бригадо. Царна юкъе йоккха моттиг дlалоаш хьажкlашен генарашен. Къаьстта дуаца безам ба са ялата хьажкlаш кхеярах даьна. Хlара шера 210 гектара тlа хьалкхею оаха из культура. Из лелаеш бригаде ше къаьстта звено я. Дукхача хана ледалу звеноца кулгаллеш ва, хьажкlаш леладара гlулакх дика довзаш вола механизатор Нальгиев Iусман. Дlалахача шера хlара гектара тlара 44 центнер фуалъяьха хьажкlаш а йоахаш, района хьажкlаш лелаераша юкъе лъяржача социалистически яхье шоалагlа моттиг яьккхар цун звено. Хlаьта укх шера из коллектив дага я хlара гектара тlара 60 центнер фуалъяьха хьажкlаш чуэца. Хlанзе а туш да, хьажкlаш лелаераша шоай доаш кхоачашдергхилар.

Т. УМАРОВ,
Назрановски района «Знаменский» совхоза № 3 йолча тракторни бригада бригадир.

Торонаш хьалеха а юкъекхувла а еза

Ялат даккхарга хьежжа мара боахама кхыдола доакъош дегlадоаладе йиш яц. Цудухьа колхоза правлене, партийни организаце тlахьех шоай специалисташ, бригадайи звеньяйи кулгалхой, беррига а колхозхой из дукхагlа даьккхара, цун хьувкъам лакхбара. Из да КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленумо юртбоахама къахьегамхошта хьалхашка оттадьча керттерча декхарех цаl. Цудухьа ялат кхеду кха — керттера лоархl тха колхозе.

Хlаьта тха къахьегамхой дика лоархlабу шоай декхарех — хlара гектара тlapа чуийцад 33 центнер гуpахьа дlадийна ялат, 60 центнер фуалъяьха хьажкlаш. Цо торо хулийтаргья тхона 200 процент план кхоачашъе.

Цунна цхьана тоалуш латт тха хьайбаш леладерий болх а. Лакхлу хьайбай продуктивность, дукхагlа доах пачхьалкхенга дуlх, шура. Лоаца аьлча, боахама деррига а доакъош массаза а планаш кхоачаш а еш лерагlа а дегlаух.

Лаьттах доагlача бесса пайда эцилга хьахьокх укх факторо: хlара 100 гектара тlара оаха йоакх 322 центнер шура, 66 центнер дулх. Из хьокхам районе юкъерчул дукха лакхагlа ба. Ка болча ялата лакха хьувкъам кхебара опытах дуцаш ала доагlа, оаха лаьтта леладара культура лакхъяра йоккха йоакхо елга. Эргайоах юртбоахама культураш кхеяра агротехника, массаза а юкъеихухь дикагlдола фу, гибридаш, пайда эц удобренеех, юкъенхуел болх вlаштlехьбаьккхара керда формаш.

Ха ю ба толамта бода нихъ, цудухьа хало йиа а еп лькха котало шола елагlа хул. Хlара сезон ший «оамал», белгалонаш йолаш хул. Масала, карара шу къаьстта белгала хилар хьажкlаш кхеяра.

Цхьа ха яр колхоза беррига а пах целаш бе а декха хьажкlашта оасар де арабувлаш. Хlанз из болх гербицидаша бу. Оасар химически средствашца дlадаккхар — юртбоахама культура кхеяра индустриализаци яра новкъа баьккха лоархlаме гlа.

Ши шу хьалха тхо лош ва хеташ хьежар гербицидашка Бакъда, совхна дукхагlчарна хайра царех пайда эцар мел аффективни да. Специалисташта хайнад кердача индустриальни хьисапе чьажкlаш кхеярах мел пайда боал. Хlара гектара тlара хьувкъам лакхбелар 15—20 центнер.

Хьажкlаш кхеяра колхоле вlашагlъехкай лаьрхха звеньяш. Соахка цу тайпара кхо звено яр тха. Шоашта доагlаш дола а лаш далараl соагlа, царна кхы тlа дlаеллар 26 тонн фуалъяьха хьажкlаш 3000 сом ахча. Укх шера хьажкlаш кхеен йиъ звено я. Царна кулгалду из культура дика йовлаш балха опыт йок кха йолаш болча механизаторашa Какаев Камалу, Висаитов Салас, Ибрагимов Доига, Эльмиев Ахъяда.

Кхачан программа тlа къаьстта белгалдаьккхад органически удобренеш товсара болх тоабе безаш хилар. Из кхетадеш а да, хlана аьлча органически удобренеш чlоагlа эшаш я гумус хилийтара, хlаьта цо лаьттан беркат наькха санна совдоаккх. Дукхьал дlадахача цхьан шера хьажкlий кхашка оаха тессар хlара гектара тlа 23—30 тонн кхо, цул соагlа — мел эша минеральни удобренеш.

Тха колхоза дерригача лаьттах 73 процент дар хий дехкаш да. Цхьабакъда, укх шера боарамал дукха дукхагlа догlаш хилар бахьан долаш, 270 гектара тlа цкъа мара хий тоха дезаш хилланзар тхо.

Геттара бехкташхаме хеташ чакхдоах оаха хьувкъам чуэцара балхаш, хlана аьлча цун комплекса мел йолча звеньяй болх лерттlа вlаштlехьбаккхаргеи низаш хьалкъалца, нийса дlа-хьа нийсдарген хьежжа хул чубалхьа хьувнъам. Цудухьа хьажкlаш чуэца дlадоладалалехьа дика кийчо йир. Хьалхагlе а оттайир комплексни план Хила йоаттlача тайпара вlашагlъехкар звеньяш Бакъда, хьалхарча шерашка оаха Iоаьнча опытах тхона гучадаьлар «Херсонец-7» яхача комбайнашца хьажкlаш чуэцарах хlара шера 16—21 процент фуалъяьха хьажкlаш йовлга. Республика специалистий новкъосталца укх шера тха вlаштlехьдаьлар хьажкlаш чуэцара лаьрхlа приставка а елла СК-5 яхача ва бола ялат хьокхача комбайнех пайда эца. Цу агрегаташа колхоза кхашна баьча балха тохкам бича гучадаьлар цар эффективность геттара лакха хилар. Масала, цу комбайний балха овсаре шозза лакхагlа я «Херсонец-7» яхачарел.

Укх шера тха колхозхоша тlаийцад доккха социалистически декхар: план 800 тонн йолаш пачхьалкхента 1600 тонн фуалъяьха хьажкlаш йохка. Тхона чlоагlа дика хет хьажкlаш лелаерий республиканска семинар укх шера тха колхозе хинна. Цо хьахьокх из зоархlам бола культура кхеелга тха боахаме дика вlаштlехьдаьккхалга.

Ялата культураш кхеяра оаха Iоаьнча опыто дика новкъостал дерга колхоза къахьегамхошта шоашта хьалхашка латта доккхий декхараш толаме кхоачашде. Майрра арга да хьувкъам лакхбара торонаш массанахьа а йолаш я. Эшар да уж хьалахар, балха юкъейоалае хар.

З. УЛУБАЕВ,
Сунженски района В. И. Ленина цlерагlча колхоза керттера агроном, РСФСР заслуженни агроном.

ЯХЬЕ ХЬАЛХАБАЬННАБ

[illegible]

КХАЬ ШЕРЕИ АХ ШЕРЕИ ПЛАН—ШИН ШЕРА

Цхьайттлагlча пятилетка хьалхарча шин шера кхоачашъяь вай республика кхаь шереи ах шереи план, вешта аьлча 1981—1982 шерашка дипломараш тlарча силларашна хьаьнь 700 центнер [illegible] пачхьалкхенна дlалла езаш хиннача цо дlачуяннай 1424 центнер, 203,4 процент план кхоачаш а еш.

[illegible]

Шин шера йола план кхоачашъе [illegible] Кхачан программа тlаийна КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленум [illegible]

[illegible]

Райпотребкомашa оттаьча мероприятеех къаьсткъаьстача цlагlа [illegible] «Жигули» «Москвич» яхача марка йола машинаш, [illegible] мотоциклаш [illegible]

[illegible]

1979 шера [illegible] 320 [illegible]

[illegible]

[illegible]

И. ПЛИЕВА сурт.

[illegible]

К. [illegible]

Хьа командирски кховне

ГӀУЛАКХА ТЕШАМЕ ХИЛАР

Тахан «Азимуте» къамел дош ва капитан Аушев Султана Руслан. ВорхӀ шу хьалха из накъаьнккхар Советски Союза Маршала А. И. Еременко цӀерагӀа йола Орджоникидзевски лаккхера общевойсковой училище. Кулгалдаьд взвода, рота, хиннав батальона штаба начальник а командир а. Шин тӀемахочун лекхар кхоачашдеш майрали дехале гойтарах, капитана Р. Аушевна сийлай Советски Союза Турпала цӀи. ХӀана из ва М. В. Фрунзе цӀерагӀа Военни академе дешаш.

ДОХЕРЧА класснашка рех локкхал дар нахах тешаш хилар ... [illegible]

...

ТХА БАТАЛЬОНЕ традици яр: военни училищаш яьхараш тхоай эпсарий дезале безаме ... [illegible]

...

Капитан Р. АУШЕВ, Советски Союза Турпал. («Красная Звезда» яха газета, 24 сентябрь, 1982 шу).

г. Грозный бийсана. Е. МЕГРАБОВА сурт.

ЛЕКТОРАША БОЛХ ТОАБЕЛГА ДУВЦ

Дукха ха йоаццаш КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкомо дий нар парте XXVI съезда решенешта пропаганда яра «Знание» общества республиканский организаце бечабалхах. Идеологически болх эргабаьккха тоабелга дӀалехаш йола парте решенеш кхоачаш а еш, тӀехьарча хана «Знание» обществас тоадаьд парте XXVI съезда, КПСС ЦК Пленумий сесамаш къахьегам хоашта шерра дӀадовлийтиа Цунна хьаьна теоретически а практически а дешаш ... [illegible]

Укх денашка хиннача Ленински района «Знание» общества организаце семинаре дийцар КПСС XXVI съезда решенешта пропаганда яра районий организаце лектораша доацача дахьах.

Семинаре хеам бир референта Я. П. Сергиенкос.

— «Знание» общества Ленински районий организаце правлене, цун юххьанцарча организацешта лектораша белгала болх баьб декиономий ... [illegible]

Карара шу доладелча тӀоне юбилейни тематикаь 800 сон гӀа лекци йийшай производственни коллективашка. Шерлу пропаганда яра формаш — районе болх беш я 20 халкъа университет, 100 организацешта сиачча лекцей 12 цикл я, общественно-политически хул консервни, «Красный молот» заводий Малхбузен электрически сетей клубашка, болх беш я тематически лектореш, нах балхача моттигашкара лектореш, правони дуней хьалкъашта юкъерча хьа ях йолча тематикех беседаш ю.

Ленински районе йоккха пов я — пачхьалкхен университети мехкдаьтта институти. Университете болх беш лоткъай 11 доктори 136 кандидати ва Цхьабакъда, царех дешеш еша ахаш а бац. Грозненски мехкдаьтта институте волча 18 доктори лекцеш еша 5 саг ва, 168 кандидатех — 50.

Семинаре белгалдаьккхар общества юххьанцарча организацей доалхӀам айбе белла. Тахханарча дийнахьа ... [illegible]

...

П. ПОПОВ.

Хьинар айдаь къахьег

Республика кхашкара сихдаь чуцаш да баьицадаараш, есаш, комсаш. Юрта боахама къахьегамхоашта лакхо гӀо ду цу болха. Гроззерча дешара заведеней студенчески отрядаша.

Дукха ха йоацаш тхо хилар академика М. Д. Миллионщикова цӀерагӀа мехкдаьтта институтерча № 2 йолча ССО зональни штабе. Оаха деннача хаттарашта жоп деннар штаба комиссара И. А. Керимова.

— Масса линейни отряд чуйоагӀа шун штаба зоне?

— Тха штаба зоне къахьегаш я барайтта студенчески отряд — Царех я мехкдаьтта института линейни отрядаш. Ассиновске болх беш йола университета цхьа отряд, медицински, педагогически, культурно-серлалон училищий, Гроззерча техникумий а Серноводскерча юртбоахама техникума а отрядаш. Гуш мо хиллара, тха штаба зона дӀамига яц.

— МалагӀа балхаш дая те шун штабо кхоачашдераш?

— ДукхагӀча лаьнъе оаха дика вӀашт Іехьбоаких болх совхозий а кхыча юрта боахама предприятей а кулгалхоашта балха хьакъехьа логовораш ю. Цул совгӀа, оаха белгалбаь политико-воспитательни балара бе беза болх, отрядаша шоайла социалистически яхь лелаир вӀаштІехьдоаких.

Студенташта юкъе хьинаре къахьегарца белгалбаьнарий цӀераш яхар дийхар оаха штаба керттерча инженера А. В. Курицына.

— Тха зона чуйоагӀача линейни отрядий берригача бӀухоашта юкъе мехка а республика а юбилейшта хеталь шерра социалистически яхь яр яьрна. Цу яхье хьалхе а лелаеш дика къахьегаш хилар «Калиновский» винсовхозе комсаш чуэцаш бола медицински училища студенташ Царех ба Боршиева Роза, Албекова Заря, Кииларова Тамуси. Къыбараш цар шоай деина норма 150—180 процент кхоачашъю.

Царех тӀехьабисав М. И. Калинина цӀерагӀа винсовхозе къахьегаш бола мехкдаьтта института студенташ а, царех я Х. Пальгиева, Х. Макаева.

Комсаш чуэцача толам баьккхарех я культурно-серлалон училища дешархо Табагова Тоита 205 процент кхоачашъю цо денна норма.

П. ЯКОВЛЕВ.

Гроззерча экранаш тӀа

«САТУВСАЛГЕН КОГГӀОРТОЛГЕН»

Ишта цӀи тиллай цӀай кердача балхах «Мосфильм» яхача студе кинематографиста Б. Метельникова Ю. Черниченкий сценарех из фильм оттадаь ва «Юхеваьнне» яхача картенах вовзаш вола режиссер Кольцов Виталий.

— «Сатувсалгей коггӀортолгей» яха фильм даккхарга со белам ба сайна дагаьнта тема — юртабоахама производства кулгалхочох дувцаш йола тема лоцха — яхаш дувц В. Кольцова. — Мишта ва из вай замагӀа, миштай цун нравственни уйла, мишта го белам бар вай из?

Цул совгӀа, фильмо жоп даьтелкьча хаттарашта а Царех да: мишта айерглв областа деррига бокъаний балха дика? Мишта кхоачашдергда дукхача хана деха наха а пачхьалкхена а дагалоацца доалхане декхараш? Ишта кхыдараш.

Керттерча даькъе картина хьагойт мел хала а кхычет мел драматически а хул цхьаьа шин деррига вахар лаьттанца бела балха, пурпа гӀулакх дара дувладаьча сага кхел, цу доархӀамеча гӀуллакхага тӀоала сага дика оамалаш гуча мишта йоал. Из фильм шин проблемай дувцал га, тема доархӀамга, художественни оагӀонга диллача, режиссера граждански позици дог-уйлах йола бокъонца ... [illegible]

...

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ДЕГО КЪОАБАЛДУ ГӀУЛАКХ

[illegible]

ТЕЛЕВИДЕНИ

9 ОКТЯБРЬ

[illegible]

ЦӀаккха а йоврг1ьяц турпалий цӀераш

СИИЛАХЬ ПОККХАЧА КОТАЛОН 40 ШУ ДИЗАРГА

[illegible]

РАДИО

[illegible]

ТХА АДРЕС: 364007, г. Грозный ... [illegible]

НАШ АДРЕС: 364007, г. Грозный ... [illegible]